ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 8ης Ιουλίου 1999

περί της αίτησης των Κάτω Χωρών για μεταβατικό καθεστώς σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(1999) 1551/6]

(Το κείμενο στην ολλανδική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(1999/796/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

την οδηγία 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας [1], και ιδίως το άρθρο 24,

Έχοντας ενημερώσει τα κράτη μέλη σχετικά με την αίτηση που υπέβαλαν οι Κάτω Χώρες,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. *Διαδικασία*

(1) Με επιστολή της 20ής Φεβρουαρίου 1998, η Μόνιμη Αντιπροσωπεία των Κάτω Χωρών διαβίβασε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την προσωρινή της κοινοποίηση για τα μεταβατικά καθεστώτα σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας 96/92/ΕΚ. Στις 29 Μαΐου οι υπηρεσίες της Επιτροπής πραγματοποίησαν ενημερωτική αποστολή στο Υπουργείο Οικονομικών Υποθέσεων (Ministerie van Economische Zaken) στη Χάγη. Η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες για ορισμένα στοιχεία της κοινοποίησης, τις οποίες έλαβε με επιστολή της 22ας Ιουνίου.

(2) Με επιστολή της 16ης Οκτωβρίου, η Μόνιμη Αντιπροσωπεία των Κάτω Χωρών διαβίβασε περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με την κοινοποίηση των μεταβατικών καθεστώτων.

2. *Διάρθρωση και ανάπτυξη του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας στις Κάτω Χώρες*

α) Παραγωγή

(3) Υπάρχουν τέσσερις εταιρείες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στις Κάτω Χώρες, οι οποίες είναι οι ακόλουθες:

EPON — NV Elektriciteits-Produktiemaatschappij Oost en Noord Nederland

EPZ — NV Elektriciteits-Produktiemaatschappij Zuid-Nederland

EZH — NV Electriciteitsbedrijf Zuid-Holland

UNA — NV Energieprouktiebedrijf UNA.

Οι εν λόγω επιχειρήσεις παράγουν περίπου το 70% της εγχώριας ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας. Το υπολειπόμενο 30% αποτελείται από εισαγωγές (περίπου 13%) και ανεξάρτητη παραγωγή ή αυτοπαραγωγή.

(4) Οι τέσσερις εταιρείες ηλεκτροπαραγωγής συντονίζουν τις δραστηριότητές τους σε ορισμένο βαθμό μέσω της Sep (Samenwerkende Elektriciteits-Produktiebedrijven NV), που είναι ο ιδιοκτήτης του εθνικού δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής τάσης, καθώς και το νομικό πρόσωπο που πραγματοποιεί το σύνολο των εισαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας έως την 1η Ιανουαρίου 1999. Η SEP είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση του πυρηνικού εργοστασίου Dodewaard (που βρίσκεται σε στάδιο παροπλισμού) και του εργοστασίου αεριοποίησης άνθρακα Demkolec, καθώς και για τις διεθνείς υποχρεώσεις που παρατίθενται παρακάτω στην παράγραφο 4.1, σημείο 12. Οι τέσσερις εταιρείες παραγωγής και η SEP είναι συμβαλλόμενα μέρη μιας συμφωνίας συνεργασίας (Overeenkomst van Samenwerking, καλούμενη εφεξής «OvS»).

(5) Ιδιοκτήτες των εταιρειών ηλεκτροπαραγωγής είναι οι ακόλουθοι φορείς:

EPON — εταιρείες διανομής

EPZ — εταιρείες διανομής

[1] ΕΕ L 27 της 30.1.1997, σ. 20.

ΕΖΗ — επαρχία, μεγαλύτερες πόλεις της περιφέρειας, δήμοι και εταιρεία διανομής

UNA — δύο επαρχίες και οι πόλεις της Ουτρέχτης και του Άμστερνταμ.

β) Μεταφορά

(6) Μέχρι τον Ιανουάριο του 1999 η μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας ήταν έργο της SEP, που ήταν ο ιδιοκτήτης του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής τάσης και ο μόνος εισαγωγέας ενέργειας.

(7) Έκτοτε, η μεταφορά πραγματοποιείται από την Tennet, ανεξάρτητο φορέα που ανήκει στην SEP και της οποίας τον έλεγχο στοχεύει να αποκτήσει το κράτος.

γ) Διανομή

(8) 23 εταιρείες είναι υπεύθυνες για τη διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας και ανήκουν σε δημόσιους φορείς (επαρχίες, πόλεις και δήμους).

3. *Ελευθέρωση της ολλανδικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας: εφαρμογή της οδηγίας 96/92/ΕΚ*

(9) Ο ολλανδικός νόμος του 1998 για την ηλεκτρική ενέργεια τέθηκε σε ισχύ την 1η Αυγούστου 1998. Συμπληρωματικός νόμος τροποποιεί το νόμο του 1998 για την ηλεκτρική ενέργεια και αφορά κυρίως λεπτομέρειες για την πρόσβαση στο δίκτυο και την παροχή σε δεσμευμένους με σύμβαση πελάτες. Ο συμπληρωματικός νόμος εγκρίθηκε την 1η Ιουνίου 1999.

(10) Η ολλανδική κυβέρνηση επέλεξε σταδιακό άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Από την 1η Ιανουαρίου 1999 είναι επιλέξιμο το ένα τρίτο των πελατών, που θα αυξηθεί σε δύο τρίτα το 2002. Το 2007, το 100% των ολλανδών πελατών θα μπορούν ελεύθερα να αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια. Ο συμπληρωματικός νόμος προβλέπει την ελεγχόμενη πρόσβαση τρίτων στο δίκτυο.

Από την 1η Ιανουαρίου 1999, η ηλεκτρική ενέργεια εισάγεται ελεύθερα από επιλέξιμους πελάτες και από εταιρείες διανομής για τους επιλέξιμους πελάτες τους, αλλά ισχύει ρήτρα αμοιβαιότητας.

(11) Όπως προαναφέρθηκε, ο φορέας διαχείρισης του συστήματος μεταφοράς TenneT δεν έχει καμία νομική σχέση με την παραγωγή και την παροχή και λειτουργεί από την 1η Ιανουαρίου 1999. Το κράτος στοχεύει να είναι ο κύριος μέτοχος του φορέα διαχείρισης του συστήματος μεταφοράς.

4. *Το μεταβατικό καθεστώς που κοινοποίησε η ολλανδική κυβέρνηση*

4.1. **Εισαγωγή**

(12) Η ολλανδική κυβέρνηση κοινοποίησε τα ακόλουθα μεταβατικά μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας:

1) *Θέρμανση αστικών περιοχών*: ανάκτηση ζημιών από ορισμένα σχέδια θέρμανσης αστικών περιοχών μέχρι τη λήξη της τελευταίας σύμβασης το 2021.

2) *Demkolec*: ανάκτηση των έκτακτων εξόδων κατασκευής και λειτουργίας του πρότυπου εργοστασίου αεριοποίησης άνθρακα της Demkolec στο Buggenum.

3) *Πρωτόκολλο*: οι ολλανδοί παραγωγοί και οι εταιρείες διανομής δεσμεύονται από πρωτόκολλο, σύμφωνα με το οποίο οι παραγωγοί συμφωνούν να πωλούν και οι εταιρείες διανομής συμφωνούν να αγοράζουν το σύνολο της παραγωγής (που αντιπροσωπεύει το 70% των τωρινών πωλήσεων των εταιρειών διανομής) έως το τέλος του 2000. Σε περίπτωση ακύρωσης της εν λόγω εθελούσιας συμφωνίας για εμπορικούς ή νομικούς λόγους, ο υπουργός επιφυλάσσεται του δικαιώματος να την επιβάλλει ή να επιβάλλει παρόμοιες διατάξεις με νόμο.

4) *Διεθνείς δεσμεύσεις*: ανάκτηση ενδεχόμενων ζημιών από τις ακόλουθες συμβάσεις:

— συμβάσεις προμηθειών ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ της SEP αφενός και των EdF, Preussen Elektra και Statkraft αφετέρου,

— επενδυτικές υποχρεώσεις της SEP στη Statnett για τον αγωγό NorNed,

— μια σύμβαση πληρωμής δεσμευτικών ποσοτήτων φυσικού αερίου μεταξύ της SEP και της StatOil.

(13) Οι προαναφερθείσες διεθνείς δεσμεύσεις προστέθηκαν στην ολλανδική κοινοποίηση με την επιστολή της 16ης Οκτωβρίου 1998. Δεν συμπεριλαμβάνονταν στην αρχική κοινοποίηση της 20ής Φεβρουαρίου 1998.

(14) Η αρχική κοινοποίηση περιείχε δύο επιπλέον σχέδια:

— καθυστέρηση της *ιδιωτικοποίησης* του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας. Απαιτείται ρητή συγκατάθεση του υπουργού για πωλήσεις μετοχών εκτός του κύκλου των τωρινών μετόχων έως το τέλος του 2001,

— σταδιακή θέσπιση του *φόρου εταιρειών* παράλληλα με τη διαδικασία ελευθέρωσης.

(15) Ωστόσο, τα εν λόγω δύο σχέδια δεν περιελήφθησαν στην τελική κοινοποίηση καθώς, σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρείχαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής κατά την προαναφερθείσα συνεδρίαση της 29ης Μαΐου, η Επιτροπή σημείωσε ότι τα εν λόγω θέματα δεν μπορούν να θεωρηθούν ως παρέκκλιση από την οδηγία 96/92/ΕΚ και επομένως δεν μπορούν να εξεταστούν στο πλαίσιο του άρθρου 24 της οδηγίας. Η Επιτροπή επιφυλάσσεται της δυνατότητας να εξετάσει τα εν λόγω θέματα στο πλαίσιο άλλων διατάξεων του κοινοτικού δικαίου.

4.2. **Λεπτομερή στοιχεία των κοινοποιημένων καθεστώτων**

4.2.1. *Σχέδια θέρμανσης αστικών περιοχών*

α) Η δέσμευση

(16) Το 1990 οι εταιρείες ηλεκτροπαραγωγής αντικαταστάθηκαν από τις εταιρείες διανομής για την εγγύηση της τιμής των καυσίμων για τη θέρμανση αστικών περιοχών, σύμφωνα με την οποία οι καταναλωτές δεν θα επιβαρύνονται περισσότερο από αυτούς που διαθέτουν θέρμανση με αέριο. Εννέα από αυτά τα σχέδια θέρμανσης αστικών περιοχών, στα οποία συμμετέχουν τρεις εταιρείες παραγωγής, σημειώνουν ζημία και έχουν κοινοποιηθεί. Οι συμβάσεις για όλα αυτά τα σχέδια υπογράφηκαν πριν από τον Φεβρουάριο του 1997.

Η θέρμανση των εν λόγω αστικών περιοχών δεν είναι ανταγωνιστική, συγκεκριμένα εάν ληφθεί υπόψη το επίπεδο των επενδύσεων κεφαλαίου και ως εκ τούτου το επίπεδο της απόσβεσης. Οι συμβάσεις είναι αποτέλεσμα της κυβερνητικής πολιτικής που χρονολογείται από το 1979 για την προώθηση της θέρμανσης αστικών περιοχών για περιβαλλοντικούς λόγους.

β) Ύψος των «χαμένων» επενδύσεων

(17) Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της εταιρείας λογιστών Coopers Lybrand, οι ζημίες κυμαίνονται από 1,628 έως 2 δισ. NLG, ανάλογα με την εξέλιξη της τιμής φυσικού αερίου.

γ) Μέθοδος ανάκτησης

(18) Το άρθρο 77α του νόμου του 1998 για την ηλεκτρική ενέργεια προβλέπει την ανάκτηση «χαμένων» επενδύσεων των σχεδίων θέρμανσης αστικών περιοχών μέσω πρόσθετης επιβάρυνσης στο τιμολόγιο ηλεκτρικού ρεύματος.

(19) Οι ολλανδικές αρχές στοχεύουν να καταρτίσουν σχέδιο ανάκτησης διάρκειας 20 ετών. Το μέγιστο ποσό της χρηματοδότησης θα είναι 2 δισ. NLG προς ανάκτηση μέσω πρόσθετης επιβάρυνσης στο τιμολόγιο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Το σχέδιο έχει τέσσερις δικαιούχους: τους παραγωγούς EZH, EPZ, UNA και EPON ή τους νομίμους διαδόχους τους, που είναι συμβαλλόμενα μέρη των συμβάσεων για τη θέρμανση αστικών περιοχών με εγγύηση τιμής καυσίμων.

(20) Οι δικαιούχοι υπόκεινται σε ετήσιους λογιστικούς ελέγχους. Η Επιτροπή μπορεί να έχει πρόσβαση στους λογαριασμούς εάν το ζητήσει.

4.2.2. *Demkolec*

α) Η δέσμευση

(21) Η κατασκευή και λειτουργία του εργοστασίου επίδειξης αεριοποίησης άνθρακα Demkolec, απέκτησε πολύ σημαντικές και έκτακτες επενδύσεις για την έρευνα, την ανάπτυξη και την επίδειξη των τεχνολογιών που αφορούν το περιβάλλον. Έκτοτε, η εν λόγω επένδυση δεν έχει αποσβεσθεί. Τα έκτακτα έξοδα δεν μπορούν να ανακτηθούν μέσω του εθνικού βασικού τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας μετά την ελευθέρωση. Η κατασκευή της Demkolec αποφασίστηκε από την κυβέρνηση για λόγους ποικιλομορφίας του εφοδιασμού και για περιβαλλοντικούς λόγους.

β) Ύψος των «χαμένων» επενδύσεων

(22) Η εταιρεία Coopers Lybrand εκτιμά ότι οι επιπρόσθετες επενδύσεις για την Demkolec που δεν έχουν ακόμη αποσβεσθεί ανέρχονται σε 458,4 εκατ. NLG. Ο εν λόγω υπολογισμός πραγματοποιήθηκε βάσει της καθαρής αξίας την 1η Ιανουαρίου 2001 της διαφοράς κόστους μεταξύ της Demkolec και ενός σύγχρονου εργοστασίου με καύση φυσικού αερίου με τιμή κόστους 0,07 NLG/kWh.

Ο υπολογισμός λαμβάνει υπόψη την παροχή επιδότησης προς την Demkolec ύψους 18,3 εκατ. NLG που εγκρίθηκε από την Επιτροπή. Ωστόσο, αναμένεται να εξακριβωθεί εάν το προτιμησιακό δάνειο που χορηγήθηκε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων περιλαμβάνεται στον εν λόγω υπολογισμό.

Οι ολλανδικές αρχές κοινοποίησαν μέγιστο ποσό 550 εκατ. NLG ως μεταβατικό καθεστώς για το εργοστάσιο Demkolec.

γ) Μέθοδος ανάκτησης

(23) Σύμφωνα με το άρθρο 77α του νόμου του 1998 για την ηλεκτρική ενέργεια, υπάρχει πρόβλεψη για την ανάκτηση των «χαμένων» επενδύσεων του εργοστασίου Demkolec μέσω πρόσθετης επιβάρυνσης στο τιμολόγιο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

(24) Οι ολλανδικές αρχές στοχεύουν να καταρτίσουν σχέδιο ανάκτησης με χρηματοδότηση από φόρους στο τιμολόγιο μεταφοράς με διάρκεια δύο ετών. Το μέγιστο ποσό των 550 εκατ. NLG θα επιστραφεί στο μοναδικό δικαιούχο, την SEP.

4.2.3. *Πρωτόκολλο*

α) Η δέσμευση

(25) Οι παραγωγοί και οι εταιρείες διανομής δεσμεύονται από πρωτόκολλο που ισχύει από το 1997 έως το τέλος του 2000. Οι εταιρείες διανομής ανέλαβαν την υποχρέωση να αγοράζουν το σύνολο της παραγωγής από τους τέσσερις παραγωγούς (που καλύπτει το 70 % των αναγκών των εταιρειών διανομής σύμφωνα με το καθεστώς πριν την ελευθέρωση).

Το πρωτόκολλο ρυθμίζει το κόστος, τις τιμές και τα τιμολόγια για την περίοδο 1997-2000. Ο λόγος που προέβαλε η κυβέρνηση για να αιτιολογήσει το ότι υποστηρίζει τη διατήρηση του εν λόγω πρωτοκόλλου είναι να δοθεί η δυνατότητα στους ολλανδούς παραγωγούς να ανακτήσουν μέρος των «χαμένων» επενδύσεων κάθε είδους που προέκυψαν, καθώς δεν είναι πλέον ανταγωνιστική η παραγωγική ικανότητα στις χαμηλότερες τιμές που προέκυψαν από την ελευθέρωση. Ως εκ τούτου, για να καλυφθεί το εν λόγω κόστος, το πρωτόκολλο προσφέρει την ουσιαστική εξασφάλιση ότι οι εν λόγω εταιρείες έχουν εγγυημένο σημαντικό και συνεχές μερίδιο στην αγορά και τα ανάλογα επίπεδα πωλήσεων.

β) Ύψος των «χαμένων» επενδύσεων

(26) Σε αυτό το στάδιο δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν οι χρηματοοικονομικές επιπτώσεις που θα είχε η ανάκληση του πρωτοκόλλου για τους παραγωγούς.

γ) Μέθοδος ανάκτησης

(27) Σε περίπτωση ακύρωσης του πρωτοκόλλου, για οποιοδήποτε λόγο, ο υπουργός Οικονομικών Υποθέσεων επιφυλάσσεται του δικαιώματος και της νόμιμης εντολής να επιβάλει τη συμφωνία ή παρόμοια συμφωνία με νόμο. Ωστόσο, δεν υπάρχουν διευκρινίσεις σχετικά με α) την πιθανότητα να συμβεί αυτό και β) τη φύση των μέτρων που θα εγκριθούν εάν ο υπουργός προβεί στις εν λόγω ενέργειες. Ως εκ τούτου, δεν είναι σαφής η μορφή της συμφωνίας μεταξύ παραγωγών και εταιρειών διανομής, την οποία ενδέχεται να επιβάλει ο υπουργός.

4.2.4. *Διεθνείς δεσμεύσεις*

α) Οι δεσμεύσεις

(28) i) Σύμβαση εισαγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με την EDF: η αρχική σύμβαση χρονολογείται από το 1989. Η τελευταία τροποποίηση πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 1998, δεσμεύοντας τη SEP να αγοράσει τουλάχιστον το 65 % των 600 MW μέχρι την 31η Μαρτίου 2000 […] (*).

ii) Σύμβαση εισαγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με την Preussen Elektra που χρονολογείται από το 1989: δέσμευση από τη SEP για αγορά 1 500 GWh ετησίως μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2005.

iii) Σύμβαση για τον αγωγό NorNed, που χρονολογείται από τις 31 Ιανουαρίου 1994: η SEP δεσμεύεται να καταβάλει το 50 % του κόστους κατασκευής του αγωγού και δεσμεύεται να αγοράσει 2,16 TWh/a από τη Stattnet. Ο αγωγός πρέπει να είναι λειτουργικός την 1η Οκτωβρίου 2001 και η σύμβαση ισχύει μέχρι το 2016.

iv) Σύμβαση πληρωμής δεσμευτικών ποσοτήτων φυσικού αερίου μεταξύ της SEP και της Statoil που χρονολογείται από το 1989.

β) Ύψος των «χαμένων» επενδύσεων

(29) Ο όγκος των εν λόγω επενδύσεων θα εξαρτηθεί από την εξέλιξη των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου στην αγορά. Εάν οι τιμές στην ολλανδική αγορά μειωθούν σε 0,07 NLG/kWh, η SEP (μέσω της OvS, οι εταιρείες παραγωγής ανάλογα με τη συμμετοχή τους) αναλαμβάνει την ευθύνη για τις ζημίες από τις εν λόγω συμβάσεις εισαγωγής για ποσό που ανέρχεται συνολικά σε 3,1 δισ. NLG. Σε αυτήν την περίπτωση δεν πρόκειται να πραγματοποιηθεί κυβερνητική παρέμβαση.

(30) Ωστόσο, μόλις η τιμή αγοράς για την ηλεκτρική ενέργεια πέσει κάτω από 0,07 NLG/kWh, οι αρχές αναλαμβάνουν μεγαλύτερο μέρος του κόστους από επιπρόσθετες ζημίες στο πλαίσιο των εν λόγω συμβάσεων λόγω περαιτέρω μειώσεων της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας. Η παρέμβαση της κυβέρνησης για τη ζημία είναι σταδιακή με παράλληλη συνεισφορά των εταιρειών παραγωγής για τη ζημία. Έτσι, με τιμή 0,05 NLG/kWh, η κυβέρνηση καταβάλλει ποσό ύψους […] (*) δισ. NLG στην SEP, ενώ οι εταιρείες παραγωγής καταβάλλουν […] (*) δισ. NLG.

(31) Η εν λόγω σταδιακή παρέμβαση εκ μέρους της κυβέρνησης συμπληρώνεται από τη διάταξη σύμφωνα με την οποία, εάν οι τιμές πέσουν κάτω από 0,055 NLG/kWh, αυξάνεται η παρέμβαση της κυβέρνησης. Η αρχική ζημία […] (*) δισ. NLG, που ανέλαβαν οι παραγωγοί με τιμή αγοράς 0,07 NLG/kWh, θα καλυφθεί συνολικά από τις αρχές από τη στιγμή που η τιμή αγοράς θα πέσει σε 0,055 NLG/kWh. Συνεπώς, με τιμή 0,05 NLG/kWh, οι αρχές καταβάλλουν συνολικά […] (*) δισ. NLG (στην αρχική ζημία […] (*) δισ. προστίθεται η επιπρόσθετη ζημία […] (*), ενώ οι εταιρείες παραγωγής καταβάλλουν […] (*) δισ. NLG.

(32) Τα συνολικά ποσά που παρατίθενται στην εν λόγω παράγραφο είναι τα μέγιστα ποσά της καθαρής παρούσας αξίας με ετήσια αναπροσαρμογή.

(33) Η χρήση του αγωγού NorNed θα είναι ελεύθερη για τη σύμβαση εισαγωγής Stattnett. Η TenneT δεν θα εισπράττει

(*) Επαγγελματικό απόρρητο.

έσοδα για τη χρήση της εν λόγω υποδομής μεταφορών. Δεν είναι σαφές εάν η SEP μπορεί να χρησιμοποιήσει τον εν λόγω αγωγό χωρίς επιβάρυνση για εξαγωγές με προορισμό τη Νορβηγία.

γ) Μέθοδος ανάκτησης

(34) Οι ολλανδικές αρχές στοχεύουν να επιβάλουν πρόσθετη επιβάρυνση στο τιμολόγιο μεταφοράς για την ανάκτηση των ζημιών από τις συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, καθώς και για τη χρηματοδότηση της τοποθέτησης του ολλανδικού τιμήματος του αγωγού Nor-Ned.

Η ανάκτηση θα διαρκέσει μέχρι τη λήξη της τελευταίας σύμβασης το 2026. Δικαιούχος του σχεδίου είναι η SEP.

II. **ΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ**

1. ***Νομική βάση: άρθρο 24 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 96/92/ΕΚ***

(35) Η ολλανδική κυβέρνηση κοινοποίησε αίτηση για μεταβατικό καθεστώς σχετικά με υποτιθέμενες υποχρεώσεις και εγγυήσεις λειτουργίας σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας 96/92/ΕΚ.

2. ***Απαιτήσεις του άρθρου 24 παράγραφοι 1 και 2***

Το άρθρο 24 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 96/92/ΕΚ αναφέρει τα ακόλουθα:

«1. Τα κράτη μέλη, στα οποία οι υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν ή οι εγγυήσεις λειτουργίας που χορηγήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας είναι δυνατό να μην μπορούν να τηρηθούν λόγω των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, μπορούν να ζητήσουν να τύχουν μεταβατικού καθεστώτος, το οποίο θα μπορεί να τους παραχωρήσει η Επιτροπή, λαμβάνοντας μεταξύ άλλων υπόψη τις διαστάσεις του σχετικού δικτύου, το επίπεδο διασύνδεσής του και τη διάρθρωση της ηλεκτροβιομηχανίας του. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη για τις αιτήσεις αυτές προτού λάβει απόφαση, λαμβάνοντας υπόψη τις επιταγές της εμπιστευτικότητας. Η απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

2. Το μεταβατικό αυτό καθεστώς είναι χρονικά περιορισμένο και συνδέεται με την εκπνοή των υποχρεώσεων ή εγγυήσεων που αναφέρθηκαν στην παράγραφο 1. Το μεταβατικό καθεστώς μπορεί να καλύπτει παρεκκλίσεις από τα κεφάλαια IV, VI και VII της παρούσας οδηγίας. Οι αιτήσεις μεταβατικού καθεστώτος πρέπει να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή το αργότερο ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.»

(36) Το άρθρο 24 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας, υπό το φως της συνθήκης ΕΚ, απαιτεί επομένως την εξέταση των παρακάτω στοιχείων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά την εξέταση οποιασδήποτε αίτησης για μεταβατικό καθεστώς.

A. *Απαιτήσεις που αφορούν τη φύση των εν λόγω υποχρεώσεων ή εγγυήσεων λειτουργίας*

(37) 1. Η ύπαρξη υποχρέωσης ή εγγύησης λειτουργίας οφείλει να αποδειχθεί.

2. Η υποχρέωση ή οι εγγυήσεις λειτουργίας πρέπει να έχουν δοθεί πριν από τις 20 Φεβρουαρίου 1997.

3. Η σχέση αιτίου αποτελέσματος ανάμεσα στην έναρξη ισχύος της οδηγίας 96/92/ΕΚ και της αδυναμίας εκπλήρωσης της υποχρέωσης πρέπει να αποδειχθεί.

B. *Απαιτήσεις που αφορούν τα μέτρα που προτείνονται για την επίτευξη των εν λόγω στόχων*

(38) 1. Τα μέτρα του μεταβατικού καθεστώτος πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των παρεκκλίσεων από τα κεφάλαια IV, VI και VII της οδηγίας 96/92/ΕΚ.

2. Το μεταβατικό καθεστώς πρέπει να έχει περιορισμένη διάρκεια και να συνδέεται με την εκπνοή των εν λόγω υποχρεώσεων ή εγγυήσεων λειτουργίας.

3. Το μεταβατικό καθεστώς οφείλει να εφαρμόζει τα λιγότερο περιοριστικά μέτρα που είναι απαραίτητα λογικά για την επίτευξη των στόχων, οι οποίοι θα πρέπει να τη σειρά τους να είναι εύλογοι. Στην απόφασή της σχετικά με τα θέματα αυτά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρέπει να λάβει υπόψη μεταξύ άλλων τις διαστάσεις του σχετικού δικτύου, το επίπεδο διασύνδεσής του και τη διάρθρωση της ηλεκτροβιομηχανίας του.

3. ***Αξιολόγηση του ολλανδικού μεταβατικού καθεστώτος***

3.1. **Θέρμανση αστικών περιοχών και Demkolec**

(39) Στην παρούσα περίπτωση που αφορά το μεταβατικό καθεστώς σχετικά με τη θέρμανση αστικών περιοχών και τη Demkolec, όπως κοινοποιήθηκε από την ολλανδική κυβέρνηση, δεν είναι απαραίτητο να προσδιοριστεί εάν πληρούνται οι απαιτήσεις Α.1, Α.2 και Α.3 ή Β.2 και Β.3 επειδή τα μέτρα του εν λόγω μεταβατικού καθεστώτος δεν απαιτούν παρέκκλιση από τα κεφάλαια IV, VI και VII της οδηγίας 96/92/ΕΚ και επομένως δεν πληρούν την απαίτηση Β.1 παραπάνω.

(40) Όπως προαναφέρθηκε, για να συνιστάται μεταβατικό καθεστώς υπό την έννοια του άρθρου 24, το σύστημα που θα επιλεγεί από το κράτος μέλος θα πρέπει να προβλέπει παρέκκλιση από τις απαιτήσεις που ορίζονται στην οδηγία 96/92/ΕΚ στα κεφάλαια IV, VI και VII αυτής.

(41) Τα υπό εξέταση μέτρα βασίζονται σε πλήρες σχέδιο αποζημίωσης, δηλαδή ένα σύστημα επιβαρύνσεων ή φόρων που

εφαρμόζεται από ένα κράτος μέλος για να αντισταθμίσει τις «χαμένες» επενδύσεις που απορρέουν από την εφαρμογή της οδηγίας. Η εφαρμογή τέτοιων φόρων στην παρούσα περίπτωση δεν απαιτεί παρέκκλιση από τα προαναφερθέντα κεφάλαια της οδηγίας και επομένως δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μεταβατικό καθεστώς υπό την έννοια του άρθρου 24 της οδηγίας.

(42) Το γεγονός ότι μέτρα όπως αυτά που εξετάζονται στην παρούσα περίπτωση μπορούν να έχουν ως αποτέλεσμα πολύ σημαντικές αλλοιώσεις της ενιαίας αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας δεν επηρεάζει το παρόν συμπέρασμα. Πράγματι, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η πληρωμή τέτοιων φόρων μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα οικονομικές συνέπειες ουσιαστικά παρόμοιες με εκείνες που προκύπτουν από μια πλήρη ή μερική παρέκκλιση από ορισμένες από τις υποχρεώσεις που περιέχονται στα κεφάλαια IV, VI και VII της οδηγίας 96/92/ΕΚ. Ωστόσο, τέτοιου είδους αλλοιώσεις λόγω της ίδιας της φύσης τους δεν προκύπτουν από μια τόσο συγκεκριμένη παρέκκλιση όπως αυτή που προβλέπει η οδηγία. Η μεταβίβαση αντισταθμιστικής πληρωμής σε συγκεκριμένους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας που χρηματοδοτείται μέσω φόρων ή επιβαρύνει τους καταναλωτές αποτελεί επομένως μέτρο που δεν αναφέρεται άμεσα στην οδηγία και χρειάζεται να εξετασθεί σύμφωνα με τους κανόνες που αφορούν τον ανταγωνισμό και ιδίως το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ. Με την υπόθεση αυτή, εννοείται ότι μέτρα που έχουν παρόμοιο οικονομικό αποτέλεσμα θα αντιμετωπιστούν με συνεκτικό τρόπο, ανεξάρτητα από τη σχετική διαδικασία σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση.

(43) Εφόσον δεν μπορεί να εφαρμοστεί το άρθρο 24 της οδηγίας 96/92/ΕΚ, δεν είναι απαραίτητο να εκτιμηθούν οι παραπάνω απαιτήσεις Α.1, Α.2 και Α.3 ή Β.2 και Β.3.

3.2. **Διεθνείς δεσμεύσεις**

(44) Σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 2 της οδηγίας 96/92/ΕΚ «οι αιτήσεις μεταβατικού καθεστώτος πρέπει να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή το αργότερο ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας». Η εν λόγω προθεσμία έληξε στις 20 Φεβρουαρίου 1998. Στην προκειμένη περίπτωση, δεν αναφέρεται το προτεινόμενο μεταβατικό καθεστώς για τις διεθνείς δεσμεύσεις στην αρχική κοινοποίηση της 20ής Φεβρουαρίου 1998 και, ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατό να εξετασθούν αυτές με στόχο την έγκριση σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας 96/92/ΕΚ. Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, ακόμη και αν το εν λόγω μεταβατικό καθεστώς είχε κοινοποιηθεί στην Επιτροπή εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 24 παράγραφος 2, δεν θα ενέπιπτε στο πεδίο του άρθρου 24 παράγραφος 1, καθώς δεν προκύπτουν παρεκκλίσεις από τις απαιτήσεις των κεφάλαια IV, VI και VII της οδηγίας 96/92/ΕΚ.

3.3. **Πρωτόκολλο**

(45) Η Επιτροπή θεωρεί ότι προς το παρόν τα στοιχεία ενδεχόμενων ενεργειών εκ μέρους των Κάτω Χωρών προς αυτή την κατεύθυνση δεν έχουν προσδιοριστεί σαφώς για να επιτρέψουν στην Επιτροπή να λάβει απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1 της οδηγίας 96/92/ΕΚ. Ως εκ τούτου, η ενδεχόμενη επιβολή συμφωνίας αυτού του είδους πρέπει να αποτελέσει το αντικείμενο συμπληρωματικών πληροφοριών προς την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 24 μόλις καταστεί σαφής η μορφή του μέτρου προς λήψη. Στη συνέχεια, η Επιτροπή θα μπορέσει να κρίνει εάν το σχέδιο αποτελεί παρέκκλιση από τα κεφάλαια IV, VI και VII της οδηγίας 96/92/ΕΚ και, στην περίπτωση αυτή, εάν και σε ποιο βαθμό είναι συμβατή με τις απαιτήσεις της οδηγίας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η παρούσα απόφαση αφορά την αίτηση των Κάτω Χωρών για μεταβατικό καθεστώς σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας 96/92/ΕΚ, που κοινοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 20 Φεβρουαρίου 1998 και έλαβε την τελική της μορφή στις 16 Οκτωβρίου 1998. Η εν λόγω κοινοποίηση αφορά:

α) υποχρεώσεις που ανελήφθησαν σχετικά με το εργοστάσιο επίδειξης αεριοποίησης άνθρακα Demkolec στο Buggenum·

β) υποχρεώσεις που ανελήφθησαν από εταιρείες ηλεκτροπαραγωγής για την τιμή της θέρμανσης αστικών περιοχών·

γ) διεθνείς δεσμεύσεις αγοράς που ανέλαβε η SEP·

δ) πρωτόκολλο συμφωνίας μεταξύ ολλανδών παραγωγών και διανομέων το 1997.

Άρθρο 2

Το μεταβατικό καθεστώς που κοινοποίησαν οι Κάτω Χώρες στο πλαίσιο των δεσμεύσεων των εταιρειών ηλεκτροπαραγωγής για την τιμή της θέρμανσης αστικών περιοχών, καθώς και των δεσμεύσεων που ανελήφθησαν σχετικά με το εργοστάσιο επίδειξης αεριοποίησης άνθρακα Demkolec στο Buggenum, δεν περιέχει μέτρα που θα μπορούσαν να αποτελέσουν παρεκκλίσεις από τα κεφάλαια IV, VI και VII της οδηγίας 96/92/ΕΚ, όπως ορίζονται από το άρθρο 24 παράγραφος 2 της οδηγίας. Ως εκ τούτου, το άρθρο 24 της οδηγίας 96/92/ΕΚ δεν μπορεί να εφαρμοστεί στο μεταβατικό καθεστώς που κοινοποίησε η ολλανδική κυβέρνηση.

Άρθρο 3

Το άρθρο 76 του ολλανδικού νόμου για την ηλεκτρική ενέργεια, το οποίο αφορά το πρωτόκολλο, δεν εγκρίνεται σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας 96/92/ΕΚ. Σε περίπτωση προσφυγής στην εν λόγω διάταξη, πρέπει να παρασχεθούν συμπληρωματικές πληροφορίες στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 24.

Άρθρο 4

Το μέτρο που περιλαμβάνεται στην επιστολή της 16ης Οκτωβρίου 1998 για την ανάκτηση ζημιών στο πλαίσιο διεθνών δεσμεύσεων, δεν μπορεί να εξετασθεί στο πλαίσιο του άρθρου 24 της οδηγίας 96/92/ΕΚ, καθώς κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή περισσότερο από ένα έτος μετά από τη θέση σε ισχύ της οδηγίας.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών.

Βρυξέλλες, 8 Ιουλίου 1999.

Για την Επιτροπή
Χρήστος ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ
Μέλος της Επιτροπής